

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DRAUGAS
KAINUOJA: 307 W 30th st
Suvenytose Valstijose metams \$3.00
Pasei metų \$1.75
Užrubežyje metams \$6.00
Chicago krasa metams \$4.50
Perkant iš vaikų 1c.
Redakcijos ir Administracijos Adresas
Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
TELEPHONE DROVER 6114

DRAUGAS

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY

Published daily except Sundays

By

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

YEARLY SUBSCRIPTION:

In U. S. outside Chicago \$3.00

In Chicago by mail \$4.50

Foreign countries \$6.00

At News Stands 1c. a copy

Metai-Vol. I

Kaina 1 centas

PĖTNYČIA, 9 D. BIRŽELIO (JUNE), 1916 M.

Single copy 1c.

No. 60

Entered as second class matter March 31, 1916, at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOKIEČIAI PAĖME VAUX TVIRTUMĄ

Baisi Kova Rusu su Austrais Galicijos Fronte

VOKIEČIAI UŽĖMĖ VAUX TVIRTUMĄ PRIE VERDUNO.

Iš Berlyno parėjo žinia, kad vokiečiai antpuoliu užėmė francūzų tvirtumą Vaux prie Verduno. Šita tvirtuma buvo viena stipriausių prie Verduno tvirtovės. Stovi už 6 anglišių mylių šiaurytuose nuo Verduno miesto. Priešais Vaux tvirtumą vokiečiams prisiėjo ilgas laikas grumties. Vokiečiai puldami ant Verduno, pirmiausiai užėmė Douaumont tvirtumą ir apgulė Vaux. Bet ten francūzai labai stipriai laikėsi. Pirm poros savaičių francūzai net buvo stoje užpuoliman. Atsiėmė iš vokiečių Douaumont. Bet neilgai džiaugėsi atsiimta tvirtuma. Vokiečiai sutraukė ten daugiau savo kariuomenės, išnaudojo užėmė Douaumont ir išnaudojo apgulė Vaux. Dabar vokiečiams jau geriau sekėsi. Per ištisą savaitę aplink Vaux skersta. Atmušami francūzai nuolat stodavo kontratakais.

Dabar vokiečiai antpuoliu (šturmą) paėmė tvirtumą. Anot vokiečių pranešimo, su tvirtuma 7 šimtai francūzų pateko nelaisvėn. Paimta daug kanuolių ir kulkasvaidžių. Reikia pasakyti, kad vokiečiams ten teko jau ne tvirtuma, bet tik jos griuvėsiai. Bet ir tie griuvėsiai turi didelę svarbą. Vokiečiai ten užėmė svarbias pozicijas ir jie pasistūmė arčiau paties Verduno.

40,000 AUSTRŲ PAIMTA NELAISVĖN.

Ketvirta diena seka, kaip rusai pradėjo užpuolimą prieš austrus 200 mylių ilgio frontu — nuo Pripetės ligi Bukovinos pasienio. Eina baisiausi mušiai. Rusų armijų vadai, gen. Brusilov, praneša, kad rusai ten traukė-traukė austrų-vokiečių apsigimimo linijas ir nesulaikant eina pirmyn. Iki praėjusios sešios rusai paėmė nelaisvėn

900 austrų oficerių ir suvirš 40,000 kareivių. Be to rusams tekę 77 visokio didumo artilerijos, 134 kulkasvaidžiai, 49 apkalų mortiros, daug amunicijos ir visokių ginklų ir daug karinės medegos. Rusams pakliuvusios ištisos austrų baterijos. Tai trijų dienų rusų užpuolimo pasekmės ir grobis. Rusijos caras todėl generolui Brusilovui pasiuntė širdingą pasveikinimą, liepdamas saugoti vardu pasveikinti narsiąsias rusų armijas. Caras išreiškė viltį, kad dabar visi priešininkai bus išvyti iš rusų žemės.

Vienoje ir Berlyne pripažįtama, kad ten rusai einanti pirmyn ir austrus-vokiečius stumianti atgal. Bet podraug pažymima, kad rusai panešanti tiesiog pasibaisėtinas kariuomenėje nuostolius nuo austrų-vokiečių kulkasvaidžių ir artilerijos.

ANGLAI SUMUŠTI TIES YPRES.

Vokiečiai anglus sumušė ties Ypres perkasu, Flandrijoje. Anglai išmušti iš Hooge miestelio ir iš visų apkasų, kokius buvo susitaisę aplink miestelį. Ten per kelias dienas sekė kruvini mušiai. Vokiečiai, negalėdami tiesioginiu keliu įveikti savo priešininko, pasikasė po jo apkasais, padėjo minas ir susprogdino. Dalis apkasų su anglais išlėkė ir padangės. Tuomet vokiečiai atnaujino užpuolimą ir išėjo pergalėtojai.

UŽPUOLĖ S. VALSTIJŲ KONSULATĄ.

Meksikos mieste Chihuahua meksikonai plėšikai užpuolė S. Valstijų konsulatą. Nuplėšė iškabą ir akmenimis išdaužė visus langus. Rausių vieton pasiūta meksikonų kareiviai, kurie išėlusius riaušininkus išvaikė. Paskui gaujos meksikonų užpuolė Foreign Klubą. Ir tuos namus apgriovė. Kadangi riaušininkų nebuvo galima numalšinti, tatau miesto komendantas mieste paskelbė karės stovį.

Dideli nesutikimai tarp socialistų Vokietijoje

Galų gale tukstančiai ir tarp pačių socialistų pramatė, kad socializmo tėvas Marksas klydo, kad pasaulis neina tuo keliu, kurį rodė Marksas. Bet tukstančiai tamsesnių socialistų šventai tebetiki į Markso mokslą. Tatau tarp vienu ir kitų socialistų, kaip praneša vokiečių laikraščiai, dabar kilė didžiausi barniai. Tukstančiai išmesta iš partijos delto, kad tie nenorėjo taip šokti, kaip birbino jų vadai.

Tatau tau ir nuomonės liudysybė socialistų tarpe.

BAISUS KRAUJO PRALIEJIMAS, BET JIS ESĄS REIKALINGAS.

Vokietijos sosto ipėdinis laiške į vieną savo štabo oficerį, kurs buvo sužeistas prie Verduno, pažymėjo, jogei kova aplink Verduną esanti kruviniausia ir baisiausia pasaulio istorijoje. Vokiečių nuostoliai dideli. Bet vokiečių militariniu žvilgsniu tie nuostoliai

esą reikalingi. Be to negalima esą apsaugoti nuo priešininkų imperijos čielybės.

AUSTRAI SULAIKYTI VISU FRONTU.

Anot pranešimų iš Rymo, austrai-vengrai sulaikyti visu Austrijos-Italijos frontu. Vietomis italai stoja į kontrataką ir savo priešininkams užduoda didelius smugius.

JAPONIJOS KARĖS LAIVYNO LEITENANTAS NUSKENDO.

Ant anglų karės laivo "Queen Mary" mušio metu Šiaurinėse jūrose buvo ir Japonijos karės laivyno leitenantas Shimomura. Vokiečiai "Queen Mary" nuskandino ir su visa laivo igula žuvo ir tas japonas palydovas.

ŽUVO 126 ŽMONĖS.

Per kai-kurias Šiaurinės Amerikos valstijas praužė tornado (vėsula) ir, kiek ligi

šiolei sužinota, žuvo 126 žmonės. Arkansas valstijoje žuvo 76 žmonės, Mississippi — 15, Illinois — 1, Tennessee — 4. Keli šimtai žmonių sužeista. Materialiai nuostoliai tiesiog neišpasakytai.

VON HINDENBURG GALICIJOS FRONTAN.

Iš Amsterdamo parėjo žinia, kad Galicijos frontan pasiūstas vokiečių fieldmaršalas von Hindenburg. Jis ten vadovauja austrams ir vokiečiams prieš rusus, kurie pradėjo užpuolimus.

MIRĖ GARSUS TURKŲ GENEROLAS.

Konstantinopolyje mirė turkų generolas Shukri — pašas, kuris 1812-13 metais gynė Adrianopolį, kuomet šita buvo apgulius bulgarų armijos. 1913 m., kovo mėn., tečiau turėjo pasiduoti bulgarų gen. Ivanoviui.

KAIZERIS DĖKOJA SAVO JURININKAMS.

Iš Berlyno 7 birželio ateina žinia, kad pats vokiečių kaizeris nuvažiavęs į Wilhelms-haven išreikšti savo padėką jurininkams. Ten jis prakalbėjo į vokiečių karės laivyno oficerius ir jurininkus. Pasakė jiems, jogei jis esąs labai linksmas, kad jo karės laivynas sumušęs Anglijos karės laivyną Šiaurinėse jūrose. Su taja pergale imperatorius narsuosius jurininkus pasveikinęs ir pažymėjęs, jogei pasibaigęs Anglijos viešpatavimas ant vandenų. Oficeriai apdovanojami ordenais. Vice-admirolą Sheer, kurs vedė vokiečių laivyną į kovą su anglų laivynu, pakėlė kaizeris ir admiralui v. Tirpitz ir admiralui v. Koester.

Pats kaizeris dalyvavęs laidotuvėse žuvusiųjų mušyje jurininkų ir ant jų kapo uždėjęs gražų vainiką.

Delei to paties mušio su Anglijos laivynu, kaizeris nusiuntęs karštus pasveikinimus admiralui v. Tirpitz ir admiralui v. Koester.

VOKIEČIŲ KANCLERIS APIE MUŠĮ JUROSE.

Vokiečiai negali atsidžiaugti tuo mušiu, kurs ištiko nesena tarp vokiečių ir anglų laivynu. Kancleris apie tą mušį kalbėjo vokiečių parlamente. Išreikšdamas didžiausį pasitenkinimą, jis pridūrė: nors mūsų laivynas dabar ir nugalėjo Anglijos laivyną, tečiau, tai dar nereiškia, kad Anglijos galybė ant jurių jau būtų sutrupinta. Tas mūsų laimėjimas tik parodo, kad Anglijos viešpatavimas jurose jau baigias.

GRAIKIJA PROTESTUOJA.

Kaip žinoma, sąjungininkai Salonikuose paskelbė karės stovį. Dabar Graikija prieš sąjungininkų pasiūlymą atšariai užprotestavo.

RUSAI ATMUŠTI MAŽ. AZIJOJ.

Rusų armijų viena kolūnė, einanti ant Bagdado, ties Khanikin sutiko stiprią turkų armiją. Prasidėjo mušis. Turkams laiku atėjo sustiprinimai ir jiems pasisekė rusus apsupti iš trijų šonų. Rusai panešę didelius nuostolius vos tik pasprudo. Ir dabar turkai ten stojo užpuoliman.

VOKIETIJA NEPASILULYS TAIKĄ.

Visoj Vokietijoje sukėlė nepaprastą įspūdį Vokietijos imperijos kancleriaus kalba. Jis pasakė, kad Vokietijos vyriausybė nekuomet nepasilysianti taikos sąjungininkams, nors prisieitų kariauti dar keiserius metus.

NEIŠSIGELBĖJO NEI VIENAS

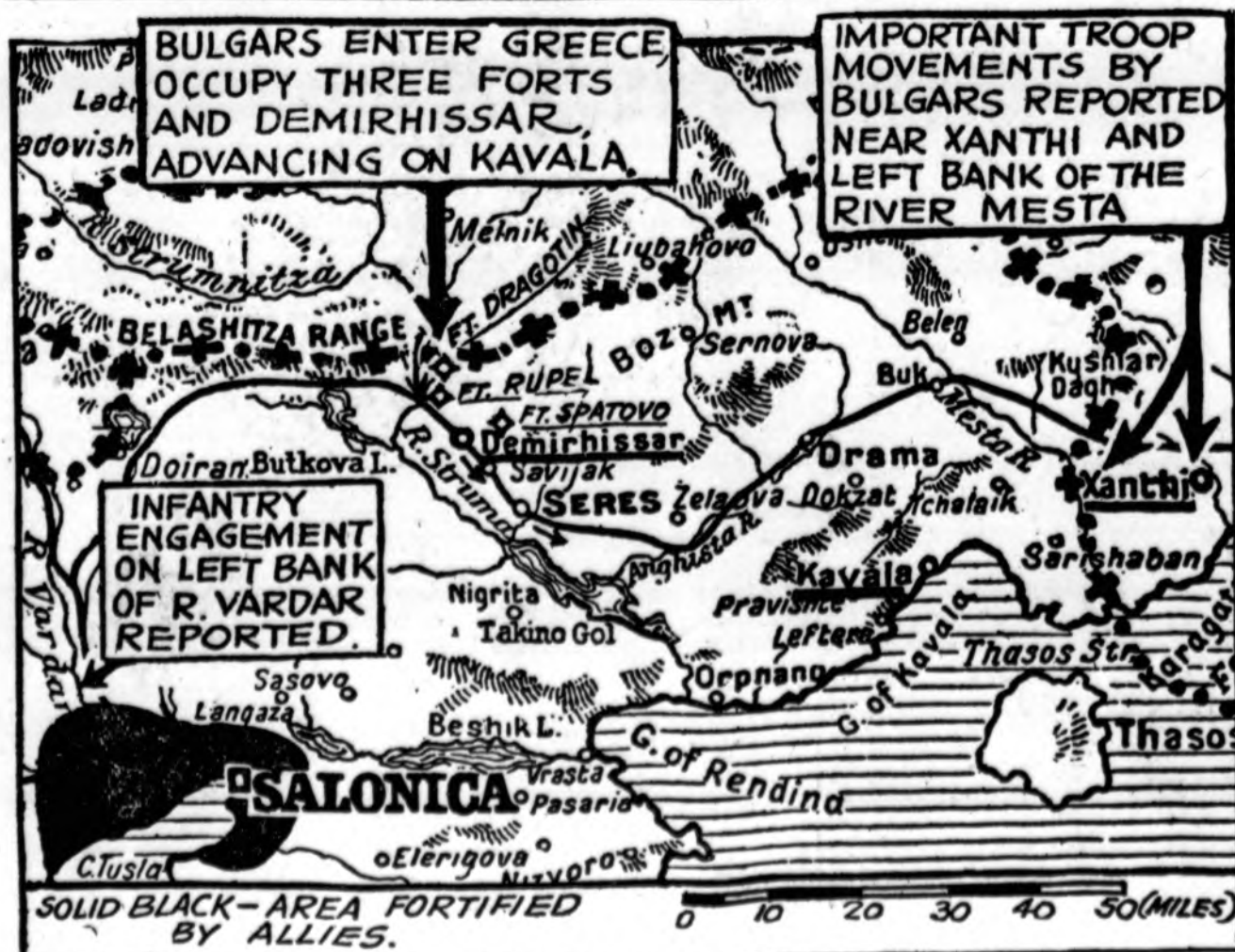
Iš Londono praneša, kad nuo nuskendusio karės laivo "Hampshire" neišsigelbėjo nei vienas žmogus. Žuvo todėl suvirš 700 žmonių. Kai kurių žuvusiųjų lavonus vanduo išplukdė ir pakraščius. Kit-chenerio lavonas nesurandamas.

ISAKYTA GEDĖJIMAS.

Žuvus karės ministeriui Kitchener'ui su savo štabu, Anglijos karalius išleido į kariuomenę įsakymą, kad visi oficeriai ištisą savaitę nešiotų gedėjimo ženklus, išreikšdami savo gailestį.

ŠAUKIA STOTI Į KARIUOMENĘ ESANČIUS UŽRUBEŽYJE.

Vokietijos valdžia išleido atsisaukimo, kviesdama vienus vokiečių esančius užrubežyje grįžti į tėvynę ir stoti į eilės kariautojų.

Čia parodoma, kokioj vietoj bulgarai įsiveržė graikų Makedonijon, prieš Salonikus. Iš to karės fronto nėra nei kokio žinio.

***) Žiurėk apie tai
klasišką veiklą Martin
St. Leon, Cartelles et
trustes; žiurėk be to kad ir ši-
tuos veikalus: Schoenlank, Die
Kartelle; Kleinwaechter, Die
Kartelle; Matern, Die Indust-
riekartelle; Liefmann, Die Un-
ternehmer Verbaende; Pohl,
Die Kartelle der gewerblichen
Unternehmer; Schaffle, Zum
Kartellwesen; Ch. Gide l'Eco-
nomie politique.

Tai jau turime trečią Grigaičio klaidą. Matai, skaitytojai, kad socialistų laikraščio "Naujienu" redaktorius, kečius žodelius betardamas, tris kartus suklydo, tris kartus kniupščias puolė į bjaurią klaidų balą.

Vienok tas tamsus vyras, kurs viename sakinyje septynis kartus suklysta, kurs kelis žodelius betardamas tris milžiniškas klaidas padaro, tas Grigaitis viešai girias duodas logikos (nuoseklus mąstymo) lekcijas. Tai skaitydamas, žmogus nustebe pečius traukia ir klausia to Grigaičio: kokiū būdu gali duoti logikos lekcijas, jei pats tos logikos nei a, b, c, nežinai? Kaip gali duoti kitam tai, ko pats neturi?

Bet Grigaitis žino, kad tamsus "Naujienu" skaitytojai nesupras tų jo pagirų ir tų jo skelbiamųjų nesamonių, delto jis drąsiai mulkina tuos vargšus, kiek begalėdamas.

Tokį pat Grigaičio tamsumą galėtume išrodyti, kalbėdami apie kapitalizmo dviasia, kurios jis nepažįsta. Tų ir kitų Grigaičio klaidų čia nebegvildensime, nes kiekvienas šviesesnis "Draugo" skaitytojas pilnai įsitikino, koks tamsus vyras yra "Naujienu" redaktorius Grigaitis. Be to tų Grigaičio klaidų ten yra devynios galybės, kad ir norėtu-mei jų visų neišgvildinsi.

Čia tik dar noriu parodyti, jog kai-kurios likusios Grigaičio klaidos yra taip stambios ir tokios nepadorios, kad jų sarmatyti, atspiraant už išsireiškimą, pagaliaus ir tamsus pusbernis.

Kad skaitytojas matytų, jog tai tikra tiesa, aš čia privesiu bent vieną pavyzdį.

Iš Grigaičio tvirtinimo, "kad visi vergų laikytojai čionai buvo krikščionys", mes išvedame, kad "Naujienu" redaktorius Grigaitis, taip sakydamas, apkaltino, apšmeižė ir pačią krikščionystę. Tai supranta kiekvienas, kurs yra apsipažinęs su logika*).

*) Žiūrėk apie tai John Stuart Mill, System of Logic, ypač tą perskyrimą, kur aiškinamos indukcijos taisyklės.

Jei pasitaiko tokie silpnesnieji verčiami į ver-gus*).

Socialistų laikraščio "Naujienu" redaktorius Grigaitis pasirodo ir to nežinąs.

Na kaip manai, skaitytojai, koki būdą Grigaitis besuma-nė, kad išsisukti iš tų savo paskelbtųjų šmeižtų? O-gi jis ėmė rekti visu balsu, kad, gir-dy, ne jis, bet aš apšmeižęs krikščionystę, o jis krikščionystę gynęs.

Ar supranti, skaitytojai kiek tam "vyrui", "Naujienu" redaktorius, Grigaičiui truksta ne vien mokslo, bet ir sarmatų?

Tatai kokias nesąmones Grigaitis, nei kiek nenuraudonuo-damas, meta į akis savo skai-tytojams, matomai, laikyda-

*) Žiūrėk apie tai Ad. Wagner, Grundlegung der politischen Oekonomie 3 Auf. I. 819. ir sek; Schoenberg, Handbuch der politischen Oekonomie, 4 Auf. Tom. I, I. 60 ir sek; Philippovich, Grundriss der politischen Oekonomie 3 Auf. Tom. I. I. 181.

Čia kalta ne krikščionystė, tik tų amerikų gobšumas ir jų užsikrėtimas laisvamany-tės ir liberalizmo taisyklėmis. Vienas iš pačių vyriausiųjų laisvamanyties tėvų Machiaveli savo veikale "Il principe" paliečia galimus nuo do-ros įsakymų ir atidaro duris išnaudojimui silpnesniųjų. An-tru, kurs prisidėjo prie vergi-jų platinimos su jų žiauru-mais ir silpnesniųjų išnaudoji-mais, tai buvo kitas laisvamani-jų tėvas materialistas Tho-mas Hobbes. Jis anais laikais turėjo labai didelę įtakę. Silpnesnius žmones jis pilnai pveda galingesniųjų išnaudo-jimui*).

Be to čia prisidėjo labai daug tas mokslas, kuris politi-kos ir ekonomijos srytyje va-dinas liberalizmas, o tikėjimo strityje laisvamanija. Libe-ralizmas ir laisvamanija pa-liuosavo galimus nuo Dievo ir Bažnyčios įsakymų, visą vei-kimą pastatė ant pliko egoiz-mo (savimeilės), atrišo ran-kas išnaudotojams. Su libera-lizmo ir laisvamanyties pagelba taip įsigalėjo kapitalizmas. Su liberalizmo ir laisvamani-jos pagelba taip baisiai buvo išnaudojami darbininkai ir

*) Jis sako tarp ko kitko: "Sequitur in conditione hominum naturalium omnium in omnia jus esse ipsis hominum corporibus non exceptis". Thomas Hobbes, Leviathan p. I. cap. 14. Taip-pat žiūrėk jo paties veikale De cive.

mas tuos nelaimingus "Nau-jienu" skaitytojus paskuti-niais mulkais, kurie nesupras nei pačių didžiųjų jo parašytų kvailysčių.

Grigaitis beto mėgina paslėpti nuo savo skaitytojų, kad socialistų valstijoj vaikai bus nuo tėvų atimami, ir kad juos auklės ne tėvai, bet socialistų valstija. Bet tai mums duoda progą dar aiškiau priro-dyti, kaip socialistų vadai, Grigaitis, tas Marksas II neži-no nei pamatinių socializmo taisyklių, beto pamatysime, kokio žemo tas vyras budo, jei jis vartoja pagaliaus falsifikacijas. Bet apie tai kitą kartą.

PARDAVIMUI.

FARMOS!

Geriausius laikas pirkti far-mas. Dabar matyti jėvai ant lauko ir visa ukės išžiura. Mes turime apie 1000 farmų ant pardavimo Sheboygan county, Wisconsin valstijoj. Ukės nuo 40 iki 300 akrų. Viena labai gera farma 120 akrų kainuo-ja \$12,000.00. Ant tos reikia išmokėjimais. Lietuvių Uki-ninkų draugija rupinasi visu-kuom, kad pirkusiam lietuviui

pagelbėjus lengviaus pradėti gyventi. Delei informacijų apie Wisconsin farmas kreip-kites prie Lietuvių Ukininkų draugijos pirmininko:

P. A. Mažeika,
3315 Auburn ave., Chicago, Ill.

Bučernės, Grosernės ir Pie-no bizniai su namais. Chicago lietuvių apgyventose vietose. Bizniai išdirbti per 15 metų. Dienos apyvarta \$150.00. Sa-vininkas pralobęs nori atsilsė-ti. Informacijų delei kreipki-tės pas:

P. A. Mažeika,
3315 Auburn ave., Chicago, Ill.

UŽ 4,000 DOLERIŲ
PARSIDUODA pigiai namas viduryje Chicagos miesto. At-neša 10% pelno. Atsišaukite tuojau pas:

W. Gaižewski,
117 E. 118 pl. Kensington. Ill.

PAIEŠKAU savo moteries, Antaninos Petrošienės, po tē-vų Kasparaitė, Telšių paviet., Vyšnių miest., 4½ p. augš-čio, tamsiais plaukais. sykiu su savim pasiėmė vieną dukte-rį 6 metų, vardą Stanislava, šviesiais plaukais su randu ant veido. Kas praneš jų antrašą gaus dovanų \$10.00.

Stanislovas Petrošius,
1505 — 49th Ct., Cicero, Ill.

Mokykloms Vadoveliai.

- No. 735 LIETUVOS ISTORIJA. Sutaisė Pranas, 112 pusl. 25c.
- 1099 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Su-rengta ir užgirta trečiojo Baltimorės Koncilijaus. Pa-gal anglišką sutaisė Kun. F. B. Serafinas. Dalis I 15c.
- 1100 KRIKŠČIONIŠKO MOKSLO KATEKIZMAS Dalis II 25c.
- 1105 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Su-taisyta mokytojaus Juozo Damijonaičio, perspausta iš Trečiosios Laidos 35c.
- 1133 A B C Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis. Su-taisė mokytojas Juoz. Damijonaitis. Dalis I. Kie-tais drobės apdarais 25c.
- 1134 SKAITYMO PRADŽIAMOKSLIS. Dalis II. Su-taisyta J. Damijonaičio. (Vartojama vietoje "Vai-kykų Žvaigždutės"), kietais drobės apdarais. 35c.
- 1138 GEOGRAFIJOS VADOVELIS. Su paveikslais ir spalvotais žemlapiais. Sutaisė Juoz. Gabrys. 77 pusl. 75c.
- NAUJAS ELEMENTORIUS. Parašė A. iš B. 10c.

Užsakymus siunčiant adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Sios knygos gaunamos "Draugo" Kningyne. Užsisakant pažymėkite kni-gos vardą ir numerį. Pinigus mažiaus do-lerio galima siųsti krasos ženkleliais.

Adresuokite:

"DRAUGAS",
1800 West 46th Street, Chicago, Ill.
No. Kaina

Tąsa

610. Miko Petrausko Veikalai:
1. Šių Nakių (džukiška) 30
 2. a) Joiau Dieną (augšt. bals.) .60
 - b) Joiau Dieną (žem. balsui) .60
 3. Ko Liudit, Svetelait? 20
 4. Siuntė Mane Motinėle 20
 5. Vai Aš Pakirsčiau 20
 6. Už Šilingėlį 30
 7. Dovanojo (džukiška) 15
 8. Skyniau Skynimėlį 15
 9. Tykiai Nemunėlis Tekla 15
 10. Saulelė Raudona 25
 11. Lihgo (latviška) 15

ISTORIJA IR GAMTOS MOKSLAI.

626. Apie orą ir apsiereikimus jame Pagal M. Brzežinskį. Seinuose. 1911 m., 112 pusl. 25
627. Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilper-ną, Falbą ir kitus sutaisė Šer-nas. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaig-ždės, mėnulis, planetos, kometos kitos retai matomos žvaigždės. 30 astronomiškų paveikslų. Chi-Ill., 1896 m., 255 pusl. 75
631. Apsireikimai atmosferoje, arba meteorologija. Pagal profeso-rių Vojeikovą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žai-bai ir griautiniai, nuo kuo atsi-randa ant dangaus įvairios švie-sos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsiereikimų. Plačiai ir labai suprantamai pa-aiškinta, kaip galima sužinoti ore permainas ir daug kitų įdomių dalykų kiekvienas aprašymas, ar-škesniam supratimui, parody-tas ant paveikslų. Chicago, Ill. 1907 m., 238 pusl. 75
- Apdaryta 1.00
634. Chinija. Dangiskosios Ciesory-bės gyvenimo ir papročių vaiz-deliai, su paveikslėliais. Parašė S. K. Krukovskaja, vertė J. Laukis. Chicago, Ill., 1911 m., 101 pusl. 35
635. Dangus. Pagal K. Flamarioną parašė P. Brandukas. Su pa-veikslais. Aprašoma planetos, kaip jos eina ir kokią įtakę turi vieną į kitą. Chicago, Ill., 1907 m., 193 pusl. 50
- Ta pati apdaryta 75
638. Dvi Kelionės į Tolimą Šiaurę. Sutaisė S. Matulaitis. Labai žin-gėdus ir naudingas aprašymas iš kelionės į šiaurinį polių (Su 17 paveikslėlių). Chicago, Ill. 1909, 88 pusl. 20
641. Gamtos istorija. Pagal P. Bert. Vertė Dr. A. Bacevičia. Su dau-gelio paveikslų žuvų, žmonių, medžių ir akmenų. Trumpai ir aiškiai aprašo gamtos istoriją. Chicago, Ill., 1913 m., 209 pusl. 50
- Audimo apdaruose 75
642. Gyvenimo mokykla. Kninga tu-rinti pakeltidvasią ir įkvėpti vi-siems norą atsižymėti mokslo ir priedermių dalykuose. Parašė Orison Svett-Marden. Lietu-vių kalbon išvertė K. Žegota. Labai naudinga kninga del mok-sleivių ir kitų, kurie nori tapti garsiai žmonėmis. Chicago, Ill. 1907, 235 pusl. 1.25
- Ta pati apdaryta 1.50
643. Iš kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lukoševičių sutaisė Šer-nas. Su paveikslėliais. Chica-go, Ill., 1901, 73 pusl. 20
644. Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šer-nas. Supa veikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius mūsų žemės augalus, jų judėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki di-džiausių ir tobuliausių. Chica-go, Ill. 1901. 129 pusl. 35
- (Toliau bus)

VAINIKU DIENOJE

(Decoration Day)

30-toje Gegužės-May d., 1916

Apvaikščiujimas ant šv. Kazimiero kapinių jau bus matyti judamuose paveiksluose ką

p. A. T. RAČIUNAS nutrauke

Bus matoma visos dienos programos, veikinas, nuo pradžios iki pabaigos, kaip tai, mišios, pamokslai, žmonių minios judėjimas ir atidengimas paminklo, kurį Lietuvos Vyčiai pastatė atminčiai

paneles P. LAURINAITES

Visiems bus progra pamatyti šiuos paveikslus, nes bus rodoma visose para-pijose Chicagoje. Kurie lankėsi ant šv. Kazimiero kapinių tą dieną, matys pa-tys save, kurie nelankė kapinių, matys visos dienos judėjimą, taip žiūrint į pa-veikslus jausis kaip ten esąs. Po apvaikščiujimo bus matoma ką kai kurie žmo-nės ant pievelės veikė, kaip "viešėjosi" pavėsyje. Apart šių paveikslų bus ro-doma daug kitų naujų paveikslų, kurie užinteresuos mūsų žmones.

Tad Lankykitės Visi Ant Šių

perstatymų. Programas trauks 2 valandį. Kurie matys džiaugsis, o kurie nematys gailės. Kviečiama. Bus ir dainelių tarpuose.

Bus galima matyti šiuos paveikslus šiose vietose:

Ketvergo vakare, Birželio (June) 8 dieną, bažnytinėje salėje, Cicero, Illinois
Subatos vakare, Birželio (June) 10 dieną, bažnytinė sal. Wabansia ave., Chicago.
Nedėlios vakare, Birželio (June) 11 d., bažnytinėje salėje, Kensington, Illinois.
Panedėlios vakare, Birželio (June) 12 d., M. Meldžio salėje 2242 W. 23 pl. Chicago
Čia bus rodomi ir KARŠ PAVEIKSLAI

Chicagoje IŠ MEILIŲ VALANDĖLIŲ

Šiomis dienomis kunigas Ežerskis, šv. Antano parapijos klebonas, surišo neatmezgamu mazgu "Vyčio" redaktorių A. Račkų su panele Katrina Ambrozaičiute. Ilgiausių ir laimingiausių jiems metų!

DAUG ŽMONIŲ APSIVEDA.

Birželio 6 d. Chicagoj išduota apsigyventi leidimų 369 poroms. Nei vienas metais tą dieną nebuvę išduota tiek daug leidimų.

NUBAUSTA UŽ ŽMONOS APDAUŽYMĄ.

Poliejos nuovados teisėms teisėjas nubaudė \$25 pabauda Robertą Plummer, kurs sumušęs savo žmoną ir išvijęs ją iš namų.

STREIKAI.

Vietinėse Armour'o skerdyklose keletas šimtų darbininkų liovėsi dirbė. Visi streikeriai reikalauja padidinio mokesčio ir pagerinimo darbo sąlygų. Į jų vietą pakviesti prie darbo 300 klerkų, kurie darbavosi ofisuose. Fabrikantai tokiu būdu nori priversti darbininkus nusileisti.

SUVAŽINĖJO MAŽĄ MERGYTĘ.

Užvakar' priešais savo namus, 8336 Green Bay ave., ramiai sau žaidė trijų metų Zosytė Krušinskaitė. Perbėgiant gatvę staiga ant jos užvažiavo automobilis. Mergytė likosi pavojaingai sužeista. Šoferis suareštuotas.

SUSIDURĖ GATVEKARIAI.

Šiomis dienomis kryžkelėje gatvių 63 ir Dorchester ave. susidurė du gatvekariai linijos Jackson Park. Du vyrai ir viena moteris pavojaingai sužeisti.

SUSIDURĖ GATVEKARIS SU AUTOMOBILIU.

Nedėlioje prie gatvių N. Throop ir Fullerton susidurė gatvekaris su automobiliu. Du žmonės čia pat liko užmušti, trečias girtinai sužeistas.

APIPLĖŠĖ KONDUKTORIŲ.

Vakar vakare plėšikas ant 21-mos gatvės gatvekario apiplėšė konduktorių. Paėmė iš jo \$10 ir pabėgo.

PASIŠOVĖ VAIKAS.

Jubilieriaus David Holtz krautuvė, 4730 So. Ashland ave., netyčia pasišovė paties Holtzo 6 metų vaikas Seymour. Jis žaidė su tėvo revolveriu. Nugabentas ligoninėn.

NEGALI SURASTI.

Poliejai visam mieste ieško kaikokio John Matuśes, gyvenusio po num. 5432 Princeton ave. Spėjama, jis bus kame nors nusizūdęs.

REPUBLIKONŲ KON- VENCIJA.

Vakar prasidėjo Chicagoje republikonų konvencija. Žada būti manifestacijos, viešos prakalbos. Bėda tik, kad oras subjuro.

NAUJI TILTAI.

Pracitais teisėjų balsavimais piliečiai nubalsavo 5,100,000 dolerių statymui naujų tiltų. Sumanymas paskirti 2,000,000 dolerių pastatymui kalėjimo atmetas.

ESPERANTO KALBA.

Šio amžio žmogui vis dažniau ir dažniau prisieina susidurti su svetima kalba, pabuvoti svetimuose kraštuose. Savo tėvynės ribomis vargu šiais laikais pasitenkinti. Apie šią gimtą šalį, tuojau pajunti žmogus keblumą, jei nemoki svetimos kalbos. Išmokti vieną svetimą kalbą toli gražu dar negana. Pavyzdžiui, jei dabar gyveni Šv. Valstijoje ir moki tik lietuvių ir anglų kalbą. Užsimačius gi važiuoti į Franciją, jau reikia mokintis francūziškai kalbėti, Rusijon — rusiškai ir tt. Žodžiu sakant, gyvenant vienoje ar kitoje šalyje, reikia žinoti tos šalies kalbą. O kalbą išmokti ne taip yra lengva. Tam daug reikia pašvęsti laiko, energijos, triuso. Užtat žmonės sumanė sutverti tam

REIKALAVIMAI.

REIKALINGA mergina prie abelno namų darbo. Alga \$20 mėnesiui. Pora mėnesių važiuojama į vasarnamius. Darbas nuolatinis. Mrs. A. J. Zemont, 3252 S. Halsted st., Chicago.

Reikalinga mergina arba moteris prie abelno namų darbo. Maža šeima. Mokestis nuo \$25.00 iki \$30.00 ant mėnesio, pagal patyrimą ir atsakantumą. J. Bagdžiūnas, 2334 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

Butinai reikalingas atsakantis vargonininkas, gerai suprantas savo amatą. Kun. E. Griksis, 404 Church st., New Britain, Conn.

tikrą kalbą, kuria galima būtų susikalbėti visur. Ji vadinasi *esperanto*. Toji kalba nėra tai kalba kokios nors tautos, bet tiesiog sugalvota kalba. *Esperanto* kalba turi didelį ateičių. *Esperantistais* (*esperanto* kalbos šalininkais) pageidauja, kad kiekvienas žmogus ant žemės skritulio mokėtų savąją gimtąją kalbą ir šalia jos *esperanto*. Prasiplatinus *esperanto* kalbai, žmogui pažįstamam tą kalbą kelias į visas šalis atdaras. Tėvynėje jis kalbės gimtąją kalbą. Nuvažiavęs gi ar tai į Ispaniją, ar į Kiniją, ar į Australiją, jis galės susikalbėti *esperantistais*. Tų šalių kalbų tuomet nereiks mokėti. Tokiu būdu visos tautos bus lygios. Nei vienas nereiks žeminties prieš svetimas kalbas. Reikia tikėti, kad su laiku visame pasaulyje tarptautiškose santykiuose bus vartojama *esperanto* kalba.

Esperanto judėjimas prasidėjo ir pas lietuvių. Prieš karų Kaune buvo sustvėrusi lietuvių *esperantistų* draugija. Svarbiausiu šiuo tosios draugijos buvo kun. prelatas A. Dambrauskis. Jis yra net kelių veikalų parašęs *esperanto* kalboje.

Esperantistų judėjimas prasidėjo ir pas lietuvių Amerikoje. Philadelphijoje, Pa., susitvėrė lietuvių-lenkų *esperantų* draugija vardu: "La Rondeto de Litovo-Poloj *Esperantistoj*". Ši lietuvių amerikiečių žygį beabejo privalome sveikinti ir linkėti kuogeriausios kloties.

Pas Kaz. Vidikauskas mums šiomis dienomis atsiuntė tosios draugijos išleštą propagandą atvirutę apie *esperanto* kalbą, kurią žemiau perspaudiname.

KAS TAI YRA ESPE- RANTO?

Esperanto yra tai dirbtinė kalba, geniališkai išrūšanti nuo amžių tarptautiškos kalbos.

WAUKEGAN, ILL.

11 d. birželio Waukegano L. Vyčių 47 kuopa statys scenoje veikalą "Karės metu", taipgi bus keleta monologų ir deklamacijų. Maloniai Waukegano lietuviai kviečiami atsilankyti ant šio vakarėlio, čia jus pamatysite ką mes Vyčiai veikiame ir koks mūsų tikslas. Niekart jums teko matyti, kaip mūsų miestelio cičlikai lošdami kokius tai Vyčių generolių nurodė veidmaninkai Vyčių idėją. Persitikrinkite.

Siuomi užkvičiame ir artimesnių Vyčių kuopas atsilankyti ant taip prakilnų mūsų vakarų.

Kviečia
L. Vyčių 47 kp. Valdyba.

Jau išėjo iš spaudos Pamaldų Vadovėlis.

AMERIKOS LIET. R.-K. BAŽNYČIOMS.

Sutaisė ir išleido A. L. R. K. Kunigų Sąjunga.

PAMALDŲ VADOVĖLYJE rasi Maldas, Giesmes, Stacijas, Graudus Verksmus, Apaštalystės Pamaldas, Ražančių, Trečinių Įstatų ir tt., viską, kas mūsų Bažnyčiose, viešose pamaldose, yra vartojama. Prie to visko knygtė labai paranki, nors turi 297 pusl., ir labai pigi, nes "Pamaldų Vadovėlis".

Į šikšnele apdarytas, auksiniais kraštais, kainu tik 60c. Į aukskėlį apdarytas, auksiniais kraštais, kainu tik 40c. Mokesnį galima siųsti krasos ženkleliais. Viršiaus dolerio išperkant money order. Adresuokite.

DRAUGAS PUB. CO.,

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

bos klausimą.

Esperanto yra tai gražiai skambanti kalba, kuri duoda si neįspasakytai lengvai linktiesiog sugalvota kalba. *Esperanto* kalba turi didelį ateičių išsireikimą; nėra tokios minties, kurios žmogus *Esperanto* kalboje negalėtų išreikšti.

Esperanto yra tai neutrališkas įrankis komunikacijai tarp intelektualios žmonių.

Esperanto neturi tikslo panaikinti tautines kalbas, bet šalia tautiškų kalbų tarnauti tarptautiškose reikaluose. *Esperanto* atneša lietuviams garbę, nes jos autorius gimęs Lietuvoj.

Esperanto lygina visų tautų žmones ir pašalina neapykantą, nes kalbant *esperantistais* nereikia nusizeminti prieš svetimas kalbas.

Esperanto kalba yra didžiausias kultūriškas išradimas devyniolikto šimtmečio ir turi didelę ateitį prieš save.

Esperanto kalbos gramatika neįspasakytai lengva; vidutiniškai prasilavinęs žmogus ją gali išmokti į valandą laiko.

Esperanto kalbos žodynas susideda iš kelių tūkstančių grynai tarptautiškų šakninių žodžių, beveik visiems apšviestiesiems žmonėms žinomų, taigi daugiau kaip pusę nereikia nei mokintis.

Esperanto šandien ant tiek jau yra išplatintas, kad neradime pasaulyje miesto ir net didesnio kaimo, kur nebūtų *esperantistų*.

Esperanto kalboje parašyta tekstą galima skaityti su pagalba žodyno, net nesimokinus gramatikos, kas kitose kalbose yra visai negalimas daiktas.

Esperanto, užkariavęs pasaulį, atneš žmoniui tą naudą,

GALITE PASISKOLINTI

PINI- GU

Skolinami darbininkams, kurie dirba ir turi namą. Jeigu jums reikalingi pinigai kreipkitės prie mūsų. Patarnausime nuo sanžiniškiaus.

Galite pasiskolinti nuo \$5 iki \$300.00. Norime patarnauti darbininkams, kurių prižadėjimai taip pat gerai, kaip ir jų būdas. Pinigus skoliname užstatant naminius baldus, formojimą, arklius, vežimus, apsidraudimą gyvasties ir tt. Nėko nepaėmame nuo jūsų, viską paliekam jūsų globoje.

Pinigus gausite toje pat dienoje, kurioje kreipiatės prie mūsų. Visą galimą atlikti slapta. Jokių pasirašymų nereikalaujame. Jeigu mažai uždirbate galite skolą mokėti dalimis.

Pasiskolinti \$15.00 mokėkite kas savaitę 50c. Pasiskolinti 50.00 mokėkite 1.50. Pasiskolinti 100.00 mokėkite kas savaitę 2.50. Būras atidarytas ketvirtadienį, ketvirtadienį ir subotomis iki 8 val. vakaro. Pandėliais, serdomis ir pėtyčiomis iki 6 val. vak.

LOCAL LOAN COMPANY

4647 So. Halsted Street
Antras aukštas, Kampas 47 gatvės.
Telefonas Drover 2116

kad žmonės galės skaityti viską, ką tik rašėjai yra per amžius parašę, ar parašys, nes tą viską lengva bus išverst į *esperanto* kalbą.

Esperanto milžiniškais žingsniais žengia pirmyn; jį tūkstančiai draugysčių platina, turi daug laikraščių ir suvirš 5000 tomų literatūros, verstos ir originališkos bei tūkstančius prakilnių prietelių - rėmėjų.

Tat mokymimės ir platinkimės tarptautinę neutraliąją pagelbinę kalbą *ESPERANTO*.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGA".

Kriaučių Atydai Mokyklos Master System

Naujausia ir lengviausia išsimokimui. Duodame geriausias ypatingas instrukcijas ir supratimą kirpimo, laike mokymimės moteriškų ir vyriškų drapanų.

Formos daromos siuvėjams mieste ir už miesto. Taipgi mes mokiname prosyti ir siuti.

JOS. F. KASNIŲKA
Pirmintelis
Master Cutting School
Room 416-17
Suite 208-118 N. La Salle St. prieš miesto Salę.

Tel. Randolph 5246
A. A. Šlakis
ADVOKATAS
19 SO. LA SALLE ST.
(Room 815) Chicago, Ill.
Res. 3255 So. Halsted St.
Tel. Drover 5326

DR. A. J. TANANEVITZ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo: 3249 So. Morgan St. 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vak. Tel. Drover 7500
Ofisas ant F. K. A. Aptikos: 1913 So. Halsted St. 10 iki 12 dien., 3 iki 5 po pietų ir vakarais. Tel. Canal 1876

Telefonas Canal 4052
Dr. A. K. Rutkauskas
2302 So. Leavitt St.

Dr. SEDLACK C. A.
MEDICINISKA SPECIALISTAS
3201 Auburn Ave. kampas 32-ros gtv. (1 blokas į vakarus nuo Halsted st.). Specialistas vyrų ir moterų chroniškų ligų. Valandos: 9 ryto iki 8 vak. Išimant serdą ir nedėlią 9 ryto iki 12 val. pusaudinio. Ofiso tel. Drover 6222. Gvt. tel. prospect 4174. Taipse 9 ryto ir 9 vakaro.

Vyrai Kreipkitės prie DR. ROSS

Jis sugrąžins jūsų sveikatą, spēką ir gyvenimą. Jis šiuo laikų moksliškoms metodais išgydys nusilpėjimą, kraujavimą, pulsą, staigius ir užsisėdėjusius privatiškas ligas.

Ar jus peržengė sveikatos teisė? Ar jus turite blogus sapnus. Ar jus jau žiatės nuvargę ir nuiludę. Trūksta energijos ir ambicijos? Sirdies drėbėjimas, svaigimas, nevirinimas pilvo arba jėgų ir inkstų neveikimas. Ar jūsų sveikatą puola žemyn dėl aukštyvių perviršius? — Neleisk kraujo nevalumai ir nervų suirumui naikinti jus sveikatą ir gyvenimą. Eik pas Dr. Ross ir būk išgydytas jo moderniška gydymo sistema. Tiksliai tas pasekmingas gydymas, kuris įgyja patyrimą per metus praktikos ir specializacijos. Dr. Ross 25 metai praktikoje yra pilnas užtikrinimas jo patyrimo. Del to tai ligonių mieste ir iš kitur keliauja pas Dr. Rossą. Jie žino, kad juos gyds teisingai.

Jo ofisai ir privatiški pasiteiravimo kambariai randasi prie 35 South Dearborn st., Chicago, Crilly Building Suites 506 ir 507. Imk Elevatorių iki penktų lubų.

Pasiteiravimas ir draugiškas pasikalbėjimas jam nieko nekainuos. Valandos: kasdien 9 iki 4. Nedėliomis 10 iki 1, taipgi padalinio, Seredos, Penktosios ir Subatos vakarais 7 iki 8 val.

**DIEŅRAŠTIS
"DRAUGAS"**
Kainuoja tikrai
\$3.00
Metams

AUKOKITE TAUTOS
FONDAN.

Skaitykite ir Platinkite LIETUVIŲ BALSĄ

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvastą, kad kankariai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviestis ir tobulintis: jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimačių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemiau mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangęję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-ieskojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap; 6 mėnesiams (pusė metų) 2rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap; vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioje metams 9 rub.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rub. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rub. 35 k.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigų, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekludo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cen. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

LIETUVIŲ BALSAS
Petrograd, Baskov per. 29
RUSSIA

**SKOLINK IR TAUPYK
PINIGUS**
Priešrašydamas prie
LIETUVOS VYČIŲ TAUPYMO IR PASKOLOS
BENDROVĖS

Susirinkimai kas panedėlis nuo 7:30 iki 9:30 v. v.
Svento Jurgio Parapijos Salėje
32-ro Place ir Auburn Avenue

SARAPAS & TAMOSIUNAS
23 Sheldon Street
Hartford, Conn.

Mes užlaikome dideliame pasirinkime ūverykus, moterims ir vaikams visokios spalvos, baltų, rudų, juodų ir tt., Taipgi užlaikome marškinius, kaklarišius, kalnerius, kepures, skrybeles, kelnes, gorsetus, žodžiu sakant, viską, kas tik yra reikalinga jaunimo apsirėdimui. Užlaikom įvairius auksinius laikrodėlius, lenčiugėlius, žiedus gryno aukso. Turime gero darbo britvų, peilių, puikiausių atviručių, fontaninių plunksnų ir tt. Siuvame gražius garnitūrus, taisome senus, skalbiame (laundry) marškinius, kalnerius ir tt. Didžiausia agentūra laikraščių ir knygų. Galite pas mus užsirašyti. Gausite už tai dovanų. Lietuviai pas lietuvius.

BROLIAI LIETUVIAI!!!

Labai pigiai galiu įvesti į jūsų senus ar naujus namus elektriską apšvietimą. Taipogi parduodu įvairių rusių elektrines lemputes. Nieko nelaukdamie prisijėjęs reikalui kreipkitės šiuo adresu: ELECTRIC WORKS & REPAIR CO., 1718 So. Halsted street, Chicago, Ill., Tel. Canal 578.